

Razne novice.

* S pošte. Za poštne oficijale so imenovani poštni asistenti: Franc Kral in Vincenc Winkler v Celju, Adolf Schmidt in Karol Benedikt v Mariboru.

* S šole. Dvornazredna ljudska šola pri Sv. Roku se razširi v trirazredno. — Učiteljica na dekliški ljudski šoli v Ptuj gđ. Ivanka Rozman je nastavljen na tamošnji dekliški meščanski šoli. — Kot učitelja sta nastavljeni sledeča gospoda: v Črešnjevca Anton Hribernik stalno, pri Sv. Bolfanku na Kogu Robert Košar iz Ruše. Za pomožnega učitelja v slovenjgraškem okraju je imenovan g. Ditmar Grösslinger, učitelj v Mariji Pušcavi. Stalna učiteljica pri Sv. Marjeti blizu Ptuja gđ. Ida Binter je dobila dovoljenje za možitev z učiteljem g. Ferdinandom Bobič.

* Iz politične službe. Tajnik okrajnega glavarstva v Celju g. Brvar je stopil zaradi bolehnosti in poškodovane noge v začasni pokoj. Na njegovo mesto pride gosp. Kramberger iz Hartberga.

* Iz davčne službe. Prestavljeni so: Finančni svetnik Bogumir Stettinger iz Maribora v Gradec, finančni tajnik Sebastijan Studler iz Bruka ob Muri v Maribor, finančni koncipist Jožef Laubenberg iz Gradca v Celje, finančni svetnik Friderik Mikula iz Gradca v Maribor, davčni pristav Jernej Videnšek iz Celja v Gornjigrad.

* Duhovske vesti. Za župnika v Pišecah je imenovan č. g. A. Srabočan, kaplan v Kojicah.

* Duhovne vaje. Kakor beremo v „Miru“, zamorejo, kakor pretekla leta, tako tudi letos duhovniki in drugi svoje duhovne vaje pri Jezuitih v Št. Andražu v Labudski dolini opraviti: poedini (na tri ali osem dni) vsak čas; več skupaj pa od 16. (zvečer) do 20. julija, od 27. do 31. avgusta, od 17. do 21. in od 24. do 28. septembra. Prosi se, da bi se udeležniki nekoliko prej oglašili.

* Vojaška taksa. Določila zaradi plačila vojaške takse so se sprejela tako kakor smo zadnjič poročali, samo za stariše se je nekoliko spremenilo. Starišem je treba še le tedaj plačevati vojaško takso za sina-nevojaka, če imajo na leto najmanj 4000 K dohodkov.

* Čebelarški učni tečaj bo od 29. junija do šestega 1. julija pri Sv. Andražu v Slov. gor. Predavanja se bodo vršila v šoli, praktična razkazovanja pa pri treh bližnjih čebelnjakih. Prvi in tretji dan začetek ob pol 9. uri predpoldnem, drugi dan pa ob 8. uri; konec vsak dan zvečer ob 6. uri. Od poldne do dveh odmor. Tečaj bo tako urejen, da bo prvi dan zlasti za začetnike, drugi in tretji dan za vse čebelarje. Udeležba naj se blagovoli naznaniti podpisaneemu prireditelju do 18. t. m. Natančnejši vspeh je objavljen v „Slov. čebelarju“ št. 6. Na c. k. deželni šolski svet se je vložila prošnja, da bode 30. dan junija in 2. dan julija prost za one učitelje, kateri se tega tečaja udeležijo; rešitev se bo objavila potom okr. šol. svetov.

Iv. Jurančič.

* Rezervisti-kolesarji. Oni rezervisti pehote, ki so spretni kolesarji, lahko opravijo vojaško vajo kot vojaški kolesarji, ako privedejo seboj lastna kolesa. Vsakemu takemu kolesarju, ki ima pri vajah svojo uporabno kolo, se izplača konec vaj obrabna odškodnina v znesku 10 kron in za večje, v službi nastale poškodbe, posebna odškodnina, če določi komisija, da je dotični opravičen tirjati odškodnino.

* Zveza lavantinskih dušnih pastirjev in katehetov. Prepotrebno društvo duhovnikov, ki bo pospeševalo stanovsko izobrazbo in korist, branilo duhovščino zoper neosnovane napade in združevalo duhovnike v političnem delovanju, je ustanovljeno. Pri 1. obnem zborovanju je bil izvoljen predsednikom Zveze Martin Medved, župnik v Laporju, podpredsednikom dr. Jožef Somrek, ravnatelj tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Odbornikom so izvoljeni č. g. Alojzij Šuta, Fran Vidmaier, o. Lenart Vaupotič, Alojzij Čilenšek, Fr. Gomilšak, Iv. Vogrinec in dr. Korošec; pri odborovi seji dne 20. junija t. l. tajnikom Franc Vidmaier, župnik na G. Polskavi, in blagajnikom Alojzij Čilenšek, župnik v Poljčanah. Društvo začne brambeno delovanje 1. jul. t. l. Vsem lavantinskim duhovnikom se bodo pošiljali časniki, v katerih so napadeni. Č. g. tovariši, sestavite pravilen in stvaren popravek ter ga rekom. pošljite dotičnemu listu; nikdar ne prizanašajte in vsako najmanjšo laž popravite. Le če bodo listi prisljeni prinašati vedno in vedno popravke, bodo postali bolj previdni in širno občinstvo bo spoznalo, kako nas slov. in nemškutarski listi obrekujejo. Kdor potrebuje v tej reči sveta, se naj izključno obrača na

č. g. dr. Jožefa Somreka v Mariboru. Te dni se začnejo razpošiljati tiskana pravila vsem, ki so se k „Zvezi“ oglašili; poslala se bodo tudi vsem drugim č. g. tovaršem, katere uljudno vabimo, da k Zvezi pristopijo. Le ako bo pretežna večina lav. duhovnikov zbrana v Zvezi, bo ta mogla svoj smoter doseči. Tesnoprčnost in vsi pomisleki naj zginejo, saj se gre za našo čast, blagor cerkve in duhovniškega stanu. Udje plačajo enkrat upisnine 1 K in letnine 6 K, kakor je določil 1. občni zbor; lahko se pa vplača tudi polletno. — Upisnica in letnina se naj pošilja le g. blagajniku č. g. Alojziju Čilenšku v Poljčane. Obenem se č. g. tovariši opozarjajo, da novi učni red, ko ga bo izdal deželni šolski svet, takoj dobro preučijo, na jesenskem obnem zborovanju „Zveze“ stavijo premenilne predloge. Le skupen in enoglasen odpor proti točkam, ki ponižujejo naš stan in enako ravnanje po celi škofiji bo izdalo!

* Število glasov pri volitvi v V. kuriji. Sv. Benedikt v Slov. gor. K. 83 R. 1 V. 6, Porčič Gor. in Sp. K. 26 V. 44, Gočova K. 64 V. 6, Dervanja K. 66 V. 12, Gasteraj Srednji K. 109, Gasteraj Spodnji K. 25 V. 16, Jablanca K. 8, V. 18, Št. Jurij v Slov. gor. K. 62 R. 2 V. 13, Sv. Lenart K. 23 R. 4 V. 57, Osek K. 22 V. 18, Partinje K. 68, Senarska K. 41 V. 39, Salca K. 32 V. 21, Ročica K. 26 V. 6, Sv. Tri kralji K. 109 V. 13, Sv. Trojica v Slov. gor. K. 27 R. 4 V. 20, Voličina Gornja K. 10 V. 50, Voličina Spodnja K. 37 V. 10, Zamarkova K. 38 V. 20, Zimica K. 39 V. 5, Žikarci K. 18 R. 5 V. 32, Žitnice K. 45 V. 5, Črmlenšak K. 77 V. 39, Zabukovje K. 16 R. 9, Ločič K. 42 R. 1 V. 6, Črmla K. 43

* Resen opomin izseljencev. M. n. lega meseca je prišlo iz Amerike nazaj izseljencev v velikem številu, ker so jim ameriške oblasti začele zapirati vrata. Samo z enim parnikom se je povrnilo teh nesrečnikov okolo 600. Sedaj je več komisij v Ameriki, ki so prestroge z izseljenci. Ako kdo nima dovolj denarja, ako ga le malo bole oči, ako je šibek po telesu, ako ne zna čitati in pisati, ga ameriška komisija vrača nazaj. Iz samega New-Jorka je bilo zavrženih začetkom tega meseca okolo 600 naših ljudi. Razum tega pazijo komisije, da ne stopi nikdo na ameriška tla, ako se je že vnaprej pogodil za kako delo, ali mu je zagotovljeno kako mesto.

* Najlepše darilo daste birmancem, ako pri Cirilovi tiskarni v Mariboru naročite molitvenik z zlato obrezo „Sveto opravilo“ ali „Ključek nebeski“. Prvi velja 1 K 50 v, drugi pa 60 v.

Mariborski okraj.

m Maribor. Izginil je 13 letni Čepič Karol. Ker je bil iz mariborske gimnazije izključen, se ni upal domov, ampak je rekel, da bo skočil v Dravo. Deček ima rujav las in na čelu med obrvi majhno brazgotino. — Dne 14. t. m. je umrl takaj gosp. Ivan Šumenjak, bivši davkar v Gornjemgradu, v 56 letu. Zapustil je vdovo in hčerki Mino in Milo. S. m. v. l.

m Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Gostje na Kovačič-Juričevi gostiji pri Sv. Juriju ob Pesnici 12 K, Primec Francisek, gostilničar v Huti pri vasi 2 K, nabrali duhovniki na pogrebu č. g. Simoniča 14 K, Št. Peterski pevci 4 K, Grobelšek kaplan, na mesto venca na grob č. g. Simoniča 14 K, namesto venca na grob č. g. Svera dali duhovniki 75 K, Čížek Jož., dekan 10 K, Bolcer Jurij 10 K, Gostenčnik v Trbonjah 5 K, klub 40 K, okrajna porojilnica v Ormožu 50 K, dr. Rosina (vsled poravnave kazenske zadeve Jakoba Korena proti Alojziju Reismanu) 10 K, dr. Rosina (vsled poravnave v kazenski zadevi Maksa Merčuna proti Urschitzu) 20 K. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam iskrena zahvala! Bog poplačaj!

m C. kr. učiteljske v Mariboru. Sklep šolskega leta bo letos že dne 6. julija, ker se ta dan popoldne začne ustni zrelostni izpiti.

m Svinjski sejmi v Mariboru se vršijo od 1. julija naprej Gaswerkstrasse poleg mestne klavnice. m Izlet na Boč priredi Podravska podružnica S. P. D. v nedeljo 1. julija. Zbirališče je pri Hartnerju v Poljčanah, od koder odrinemo ob 9. uri. Mariborčani se lahko odpeljejo s poštanim vlakom ob 8. uri, a tudi od juga je ugodna zveza. Pričakujemo mnogobrojne udeležbe iz Maribora, Celja, Šmarja, Konjic itd. Iz Boča gremo v prijazne Studenice. Kdor ne more dopoldne z doma, naj pride popoldne v Studenice h Koropcu. Pri manjšem vremenu gremo iz Poljčan po okrajni cesti v Studenice. Izlet se ne preloži več. Planinski pozdrav vsem udeležencem! Odbor.

m Metava pri Mariboru. Dne 11. t. m. okoli 4. ure popoldne je prišla huda ura nad nas. Kmalu po pol 5. uri se je vsipala kot grah debela toča ter je v petih minutah dva prsta na debelo pobelila zemljo po Metavskem in Stiblanskem vrhu. Zraven v Grušovi, št. lenarski okraj, ni bilo toče. Ozlestita je približno dva kilometra široko.

m Slovenski St. Ilj ima slovenskega župana. Obmejni Slovenci bijemo vsak čas hude boje. Posebno šentiljski Slovenci bi mogli o svojih bojih pisati cele debele knjige. Do časov zloglasnega Pistorja živeli so vsi prebivalci v nekaljenem miru. On pa je prvi začel kaliti mir in posrečilo se mu je tudi spraviti občino v nemške roke. To pa je tudi Slovence prebudilo iz narodnega spanja in začel se je hud boj za obstanek, ki je trajal blizu 20 let. „Slovenski Gospodar“, zadnji čas „Naš dom“, bralno društvo in vrli možje so širili med ljudstvo izobrazbo in narodno zavest. In trud ni bil zastoj. S ponosom lahko trdimo, da je naše ljudstvo tako narodno zavedno, da take trdne značaje težko najdeš kje v sredini slovenske zemlje. Tako je prišlo do občinskih volitev 27. avgusta 1903. Helčl, vreden naslednik Pistorjev, je izdal parolo: Slovence vse proč, odbor mora biti čisto nemški. Toda prišlo je drugače. Slovenci so zmagali tudi v prvem razredu in so tako dobili večino v cilboru. Zdaj še le se je pričel pravi boj, v katerem si je vojakovodja Helčl pridobil za nemško stvar največje zasluge. Imel je mogočne zaveznike: Südmarka je bila posebno darežljiva; z njenim denarjem je postavil Helčl „kobačo“, v katero je hotel vjeti vse Slovence; z istim denarjem je kupil veleposestvo gospe Krumholz na Stari gori, da bi si tako zagotovil večino v prvem razredu. Se celo mrtvih ni pustil pri miru, ko je pri zadnji volitvi pustil voliti mrtvega Girlingerja. Toda ravno ta prevzetnost je pokopala Helčla in šentiljsko nemštvo z njim, če Bog da — za vselej! Tudi v Gradcu so bili namreč mnenja, da mrtvi ne morejo voliti; in tako je bil priziv za Slovence ugodno rešen. — Volitev župana pa se je vršila 16. junija. Nasprotniki so naše odbornike hoteli na vsak način premotiti in zbegati. Pa odpadel je samo eden — trgovec Swaty! Poskusili so tudi pri drugih — pa zastoj! Naši možje so ostali značajni, trdaj kakor skala. Izvolili so si za župana Slovence gospoda Fr. Thalerja, ki je prvi župan v St. Ilju, ki se zaveda svoje narodnosti. Ravno tako so vsi svetovalci odločni narodnjaki, namreč gg.: Celcer, Tišler, Frejham. Ko se je izvedel izid volitve, bilo je veselje velikansko. Nasprotniki so pa bili silno poparjeni. Že med volitvijo jim je nagajal Celcerjev kos, ki je ves čas pomenljivo žvižgal: O du mein lieber Augustin, alles ist hin... Najbolj kislo se je držal Sadu, ki je prišel v odbor kakor Poncij Pilat v vero. — Tako je potrta moč nemškutarstva in to je najlepše zadoščenje za naše ljudstvo. 16. junij bode zapisan z zlatimi črkami v zgodovini šentiljskih Slovencev in nepozabljiva ostanejo tudi imena vrlih mož, ki se niso ustrašili ne truda ne stroškov, dokler si niso priborili slavne zmage. Bog krepčaj novi odbor, da bo pod njegovo vlado krasni Šentilj začel na novo procvitati v gmotnem in narodnem oziru! Slava zavednim možem!

m Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvona. Po tem načelu objavljamo sledeči dopis: Z začudenjem smo zagledali članek v predzadnjem „Slovenskem Gospodarju“, v katerem se bere, da je tukajšnji krajni šolski svet pritril k temu, da naj bodo šolske počitnice za naše otroke od 15. julija do 15. septembra. Ne vemo, kdo da tako postavio zahteva, katera je gotovo v škodo, ne samo kmečkemu stanu, temveč tudi večini viničarskemu; razmere na deželi ali po mestih so zelo različne, zategadelj se naše šolske postave ne morejo primerjati z meščanskimi. Ako bi to postavio zahtevali kmetje, tedaj bi bili oni gotovo zelo zadovoljni z njo — ali ravno nasprotno — kako hitro se je razglasilo po „Slov. Gospodarju“, takoj je bila jeza in sovrastvo razlito večinoma čez tiste šolske odbornike, kateri so v to novo iznajdbo privolili. Obenem se je pa govorilo, da proti taki upeljavi se mora protiviti vse — taka postava pri nas ne sme obveljati, proč z njo! Mi hočemo staro postavio, namreč, počitnice za našo dečo od 1. septembra do 1. novembra. Splošno se je pa zatrjevalo, da ako to postavio s silo uvedejo, da ne bo nobeden viničar kakor tudi nobeden kmet svojih otrok poslal v šolo pred prvim novembrom, akoravno že otroci pridejo s 15. julijem na počitnice. Mi posestniki kakor tudi viničarji dobro vemo, da ni vseeno, ali imajo otroci počitnice v poletju, ali pa v jeseni. Resnica je, da smo nekekrat prisiljeni tudi v po-

letnem času svoje otroke doma obdržati, ali to se zgodi le v posebnih slučajih; drugače je pa v jeseni, ko otroke potrebujemo pri pobiranju sadja in pri drugih malih opravilih, posebno pa pri paši — saj mi sploh ni treba tega naštevati, gotovo, da vsak kmet in viničar te razmere predobro pozna. Tedaj ne samo Jakobčani, temveč tudi vsi po drugih krajih in farah, kjer se vam ta postava vsiljuje, ugovarjajte proti nji, posebno pa oni, kateri ste v šolskih odborih, nikar ne podpisujte. Zavrzite vsako, vsako tako prigovarjanje, ker s tem storite kmečkemu stanu veliko olajšavo in odstranite marsikatero kletev, ki bi drugače gotovo padla na vas.

Več šestjakovskih posestnikov.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Posestniški sin in kolarski pomočnik Mih. Kocbek se je dne 11. t. m. ustrelil s samokresom v prsi ter se smrtno nevarno ranil. Vzrok ni znan.

m Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je vršil v nedeljo 27. maja shod županov in občinskih odbornikov, ki je bil dobro obiskan. Vodil ga je župan in deželni poslanec Roškar, ki je zborovalcem v prepričevalnih besedah razlagal težave županskega poslovanja in povdarjal potrebo združitve županov in temeljitega poduka. Omenil je tudi suženjskega položaja županov nasproti oblastim. Razgovora, kako se naj izvrši združitve, so se udeležili Roškar, Šuman, notar Stapič, Gomilšek in Bosina. Izbrau je bil pripravljalni odbor 8 članov v ta namen, ki bo v kratkem doglal potrebno. Navduševali smo se tudi za krepko delo v prid izvolitvi dr. Korošca. Poslanec Roškar je v odločnih besedah obsodil neumestno gonjo liberalcev za Rebeke in izjavil, da se ljudje, ki agitirajo zanj, ko je treba složnega nastopa, itak sami sebe odsadijo. Liberalcem je pri nas odzvonilo, za liberalizem v lenartem okraju ni mesta, vsakega, ki bi agitiral za liberalno nemškotarsko zvezo, kakor Rebekovci, porazimo v prah. Umestnim besedam našega zaslužnega kmečkega poslanca je navdušeno pritril ves zbor.

m Fram. Vesel dan je bil zadnje nedeljo za framska dekleta. Ustanovljena je bila Marijina družba za dekleta, katerih je 80 posvetilo v varstvo Marijino. Pač lepo število za našo župnijo. Vrla dekleta so si pa tudi kupila za svojo družbo novo zastavo, ki so jo ta dan blagoslovili č. g. hoški dekan. To vam je prekrasno delo spretnih rok č. šolskih sester v Mariboru. Zastava stane 370 K, katere so zložile dekleta v prav kratkem času. Pred in med slovesnostjo so kaj lepo in ubrano prepevale naše vrle pevke družbene pesmi. Gromenje topičev, slovesno pritrkavanje zvonov, ozaljšana cerkev, procesija z novo zastavo, opletena dekleta, navdušene pesmi — vse to je povzdigovalo slovesnost. Po slavnosti so imela dekleta shod, na katerem so si izvolila prednico in pomočnice. Ne bo dolgo in dekleta Marijine družbe bodo zopet očitno nastopila z gledališko igro in petjem. Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Framsko dekle.

m Slov. Bistrica. V veliki bedi je umrl v Ritozmoju bivši odvetnik dr. Mihael Detiček, 80 let star. Bil je v svojem življenju zvest oproda Nemcev in nemčurjev, ki so ga pa na starost grdo zapustili. V zadnjem času ga je podpiral dobrosrčni kanonik č. g. Hajšek. N. v m. p.!

m Črešnjevce. Krlhenko Anton iz Pretreža in Janez Lah iz Črešnjevca sta bila 15. t. m. obsojena radi tepeža vsak na štiri mesece zapora.

m Črešnjevce. Iz seje kraj. šolskega sveta na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici. G. načelnik otvori sejo ter izrazi, da se je že naveličal mesta šolskega načelnika, ker ga ljudje povsod napadajo, kamor le pride; želi si torej v kratkem nove volitve. Dnevni red: 1. „Za nemški pouk“. Načelnik govori: „Gospod Stiger zahtevajo, da se napravi naša šola nemška in ako mi to storimo, spolnimo voljo in željo g. Stigerja. Da je to resnično, vam pokažem tukaj listek, katerega so napisali gospod Stiger“. Listek se položi na mizo, na njem je bil napisan v nemškem jeziku predlog, kateri se naj stavi za nemški pouk, in sicer že v tretjem in četrtem razredu. Čudno se nam dozdeva, kako g. Stiger na deželi, posebno v krajih, kjer ni nemškega učenca, kjer otroci razen šole ne slišijo celo leto nemške besede, zahteva celo nemški pouk; a v mestu, v Slov. Bistrici pa, kjer je nekaj nemških otrok in kjer pridejo otroci pogostoma z nemčurji v dotiko, tega ne zahteva, posebno tudi zato, ker se je že mnogokrat izrazil, da hoče doseči za nemške otroke nemški pouk, zraven tudi slovenski, za slovenske učence pa slovenski pouk in zraven pa nemški. To dokazuje, da je g. Stiger pristanski, ali so mu, kar se je že tudi zgodilo, podarili kmečki nemški pedagogi take misli, da o črešnjevski šoli, katere on, ako le sliši „deutsch“, rad sprejema. Predlog g. Stigerja se sprejme, z

večino glasov, da se v petem razredu ponuže popolnoma nemško, brez pomoči slovenskega jezika. Bo šlo? Potem stavi manjšina sledeči predlog: V celnem šolskem okolišu na Črešnjevcu ni nemške rodbine, v nobeni hiši se ne govori nemško, v šoli ni nemškega učenca, zato bi bilo prednašanje v nemškem jeziku učenecem nerazumljivo, kar bi šolskemu napredku zelo škodovalo, posebno zato, da so šolski predmeti važnejši od drugega deželnega jezika, kateri bi bili zanemarjeni. Drugi deželni jezik se tudi sedaj ponuže na črešnjevski šoli v toliki meri, da more vsak učenec napraviti izpit za srednje šole; tudi dobivajo mladeniči iz črešnjevške šole dobre službe pri železnici, kjer morajo nemško uradovati, in dekleta se podajo iz Črešnjevca naravnost na Dunaj, kjer služijo pri nemških rodbinah, in to se doseže, ako se učenci ponužejo nemščine s primerjanjem slovenskega jezika. Ker pa še do sedaj še noben človek ni naučil v šoli nemško govoriti, ampak z občevarjanjem z ljudmi dotičnega jezika, bi se pri celo nemškem pouku nikdar ne dosegel zaželjeni namen nekaterih oseb, ampak le nasprotno. Manjšina tedaj zahteva za šolo poučni jezik, katerega učenci razumejo, in zraven toliko nemščine, kolikor bo le mogoče. Prosi se tedaj uljudno, naj blagovolijo šolske oblasti določiti, kateri predmeti se naj poučujejo v nemškem s primerjanjem slovenskega jezika in koliko ur na teden. Dokler nemški otroci ne morejo napredovati s tujim poučnim jezikom, toliko časa je in bo tudi slovenskim otrokom nemogoče. Koliko ur se bodo nemški otroci v slovenskem jeziku poučevali, toliko in še več ur se hočejo poučevati tudi slovenski otroci v nemškem jeziku. Da se morejo slovenski otroci uspešno poučevati v tujem jeziku, kar nekateri trdijo, naj to pokažejo nemški pedagogi na svojih šolah.

Ptujski okraj.

p Počitnice v ptujskem okraju. V ptujskem okraju se pričnejo letos velike počitnice dne 16. julija in bodo trajale do 15. septembra.

p Velika Nedelja. Takaj bode letos 11. julija v šolskem posloju uradna učiteljska konferenca za ormoški okraj. Na dnevnem redu sta nalogi: a) Kako neguj čut poštenja v ljudski šoli, kakšen pomen ima za vzgojo in pouk. b) Zemljepisni pouk v ljudski šoli s posebnim ozirom na to, kako je obravnavati kulturne skupine in učence uvajati v čitanje zemljevidov. c) Poročila in slučajne volitve in predlogi.

p Velika Nedelja. V nedeljo 17. t. m. smo imeli priliko opazovati korist umetnega gnojenja. G. F. Škrlec, posestnik v Vičancih, nas je povabil, da si ogledamo njegova polja in pašnik, katerega je za poskušnjo pognojil z umetnimi gnojili. In čudili smo se. Oni del pašnika n. pr. kateri ni pognojen, je poln mahu, trava je le za palec visoka in zelo redka, tam pa, kjer je potrošen umetni gnoj, je mah popolnoma uničen, trava je visoka in tako gosta, da je kača ne bi prelezla. Razložek med pognojenim ovsem se vidi že četrto ure daleč. Pognojeni ovse je za polovico večji, gostejši in temnozelen, medtem ko je nepognojeni slab in blede-zelene barve. Isto se opaža tudi na pšenici in na krompirju. Kmetje, katerih je bilo nad 30 in katere je radovednost in zaupanje prignalo po dve do tri ure daleč, čeravno bi bili potrebni nedeljskega počitka, so bili navdušeni, da so sklenili si naročiti prihodnjo jesen cel vagon umetnega gnoja in si ga med seboj razdeliti. Pri tej priliki je gosp. učitelj R. Košar tudi govoril o važnosti umetnega gnojenja za slovenskega poljedelca. Kdor se zanima za umetno gnojenje, naj stopi k g. Škrlecu v Vičance, kateri mu radovoljno vse razkaže in razloži. Svoječasno se bode tudi natanko poročalo, s katerimi gnojili se je gnojilo, kakšna je zemlja in koliko je prirastlo na gnojeni in koliko na negnojeni zemlji. Kdor pa ne verjame v korist umetnega gnoja, temu zakličem: „Pojdi — poglej — prepričaj se — in storil boš isto!“

p Ormož. Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v je priznalo namestništvo trgovskemu pomočniku pri g. Špeecu, Tomažu Brezniku, ki je z nevarnostjo za svoje življenje rešil iz Drave trgovskega vajenca Fr. Beca.

p Hardek pri Ormožu. Gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku izvolilo si je pri svojem običnem zboru sledeči odbor in sicer gg.: načelnik Martin Stanič (desetokrat na tem mestu); načelnikov namestnik Andrej Živko; blagajnik Jos. Rajšp; tajnik Anton Porekar; vodja plezalcev in veženik Andrej Vrhovčak; namestnik Matjaž Masten; vodja brizgalničarjev Franc Hančič mlajši; namestnik Jožef Vaupotič; vodja varuhov Martin Skoliber; namestnik Andrej Plavec; zdravstveni načelnik Adolf Rosina; na-

mestnik Ivan Richter; vodja orodja Lovro Kirič; vodja ročnih cevij Matjaž Rajh in Franc Majcen; trobentar Andrej Kovačič. Društvo bode slavilo letos v jesen svojo desetletnico in se priporoča v vsestransko podporo.

p Iz ormoškega okraja. C. kr. okrajno glavarstvo v Ptaju izdaja „Uradni list“ in se trudi, kolikor mogoče največ naročnikov pridobiti. Mnogi od tega c. kr. urada ali v resnici ali vsaj v svojih mislih odvisni in taki, ki se zamare bojijo, so naročniki tega lista. Iz prepričanja, da je list temu ali onemu posebno potreben, si lista pač menda nihče ne naroči. Ker pa c. kr. okrajno glavarstvo list mnogim proti njihovi volji tako rekoč vsiljuje, imajo isti pravico terjati, da naznanila v listu za naročnike imajo lastnost uradnega naznanila, po katerem se je treba ravnati, ne pa lastnost časnikarske novice. Naznanilo javnega cepljenja koz v ormoškem sodnem okraju je popolnoma zakasnelo. List z obvestilom javnega cepljenja je datiran 7. junija, in naročnikom po pošti bil poslan 9. in 10. junija, dočim je cepljenje bilo odrejeno 5., 6., 8., 9. junija; to naznanilo je brez vsake vrednosti, to se pravi toliko, kakor po toči streljati. To zakasnelje pa ni prvi slučaj v „Uradnem listu“. Tudi nam ne ugaja v listu sprejemanje sodnijskih ediktov, dražbenih oklicev itd., saj c. kr. sodišča niso podrejena c. kr. okrajnemu glavarstvu. Naznanila niso polnoštevilna ne ptujske, ne ormoške, ne rogaške sodnije; vidi se, da tiskar z njimi hoče izpolniti prazen prostor „Uradnega lista“. Škoda za papir in črnilo, ker vsakdo, ki je v kaki sodnijski zadevi interesiran, isto reč že zdavna zna in ne čaka na obvestilo v „Uradnem listu“, prišel bi prepozno, kakor bi bile prepozno prišle matere z otroki na cepljenje, ko bi bile čakale „Uradnega lista“.

—č.

p Sv. Miklavž blizu Ormoža. Pri volitvi državnega poslanca dne 29. maja t. l. se je v občini Sv. Miklavž kaj nerodno volilo. Naši kmetje so daleč zahredli, da so voliti Wratschkota in sicer najbolj po Slanji vasi. Večina kmetov je oddala glas za g. dr. A. Korošca. Naš g. nadučitelj M. Šalamun se je trudil za g. Rebeke, ki je dobil osem glasov. Wratschkovi je bilo 30. 73 treznomiselnih Miklaževčanov je oddalo glasove za dr. Korošca. — Občina Brebrovnik je kaj dobro volila. Vrli župan g. Janežič je pridno deloval za dr. Korošca; bilo je 168 glasov. Slava županu, Bog daj več takih! Za Wratschkota so bili samo 3 glasi. — Občina Hermance je imela precej, 20 glasov za Vračka, a vendar je dobil naš kandidat večjo število 50 glasov. Wratschkota so bili primorani voliti vsi viničarji nemškega reda. G. Flucher je pridno agitiral. Celo Šumandl se je trudil za Wratschka, pa se mu ni posebno posrečilo. Šumandl je po volitvi prišel v našo občino Sv. Miklavž, ter je pri g. Vrbujaku kričal. — Kaj pa je z našim bralnim društvom? Spi? Na delo! — Semkaj prihaja veliko število ptujskih lističev. To je res žalostno, namesto dobrih časopisov le slabi. — Takaj zdaj popravljajo cerkev; do jeseni bo že gotova. Žalibog imamo veliko nasprotnikov! Naš g. župnik se veliko trudi, da bi enkrat imeli lepo cerkev.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Lepo smo obhajali Telovo. To sicer ni nič novega, saj vsako leto kolikor mogoče slovesno obhajamo ta praznik; pa to je nekaj novega, da je obče znani trdi nemec Erjavec okrasil svojo hišo z modrižem in brastjem. Ker pa še na hrastju ni zraslo nič želoda, so na vejice navezali vse polno nemških trakov. Z modrižem, brastjem in nemškimi trakovi hoče Erjavec zakriti svoje slovensko pokoljenje. Erjavec, ali se še spominjaš, da si pred leti z nami nosil slovenske trobojnice? Kaj čuda, da so se celo pošteni, rojeni Nemci spodtikali nad tvojim ravnanjem! — Po trga gre govorica, da so že v sredo večer vezali nemške trakove na hrastje. In to je tudi nekaj novega, ako je namreč res, tako pač ljudje govorijo, da se je pre tega dela udeležila gospa učiteljica iz nemške šole s svojo Vito. Popevali so pre tudi „Wacht am Rhein“. Sveda so vse to le govorice! — Gospa Nemec pa — „Wacht am Rhein!“ Gospa Nemec pa — „taka demonstracija!“ — — — Sicer bo se pa cela stvar že še natančneje pojasnila. — 10. maja se je blagoslovila zastava mlad. Marijine družbe. Nad 120 mladeničev je spremljalo iz župnišča v cerkev novo, zares krásno zastavo, ki so jo nam naročili prečastiti g. dekan. V cerkvi so zastavo blagoslovili prečastiti g. dekan Jakob Caf od Sv. Tomaža. Imeli so tudi pridigo za nas mladeniče. S prišerenimi besedami so nas vzpodbujali k ljubezni in zvestobi do Marije. „Mladeniči! Marija je vaša, ker mladeniču, Janezu apostolu, je umirajoči Zveličar izročil Marijo. Torej

nikdar na pozabite na Marijo in Marija tudi na vas nikdar ne bo pozabila! — Prečastiti gospod dekan, prišrčena vam hvala od nas mladeničev ljnt. župnije! Vaših prišrčnih, v srce segajočih besed ne bomo pozabili.

Ljutomer. Okrajna bolnišna blagajna je izvolila dne 17. t. m. za predsednika gosp. Srečka Vrščič v Ljutomeru.

Iz ljutomerskega okraja nam piše somišljenik: Neka oseba gre po poti kraj ajive, prestraši se, ko zagleda pri kraju v detelji zvito veliko kačo. Še bolj se prestraši, ko se kača v hipu zravna po kolen in zija proti njej. Hitro izdere kol iz bližnje gorice, da bi ubila kačo, a kača se ne gane, temveč zija in nevarno sika proti osebi, da se ta ni upala mahnuti po njej. Med tem prideta še dve drugi osebi in dočim jima prva dogodek pripoveduje, je kača odlazila, na njenem mestu pa je ostala mala, prst dolgo kačica. Zdaj jima je bilo jasno, zakaj se je stara kača tako nevarno vedla — branila je svojo mladost. Tudi kače ljubijo svoj zarod.

Kapela. Nekaj dni pred volitvijo v državni zbor je bil večni kandidat Vračko v gosposki g. Horvata, ker je imel tukaj neko opravilo, zavoljo okrajnih cest, in je rekel svojim dobrim prijateljem: "Če me izvolite za poslanca, sedeti, klmati in kateremu kaki krigl v glavo zaguati se bom že znal, drugo pa mi ni treba." No g. Vračko, zdaj pa vendar lahko vi v vaših krčmah sedite, klmate in sami sebe v cestne jarke zaganjate. Murski.

Murščak. Ko je bila volitev v državni zbor zaključena, je nesel g. volilni komisar brzojav v Bačecovce na kolodvor. Tamosnji postajevođa g. Merčnik se zareži nad njim in reče: "Zakaj imate slovenski brzojav, vi imate naravnost glavarstvo za norca itd." On se tudi drugod rad meša v politiko. Zunaj na postaji so stali trije možakarji, katerim se je že na obrazu videlo, kaj da so. Ti so se tudi prav surovo obnašali in nas zmerjali, zakaj smo volili na slovensko stran. Kupili so si že smodnik, da bodo streljali, ker so pričakovali gotovo Vračkovo zmago. Domov grede srečamo zavednega moža iz tamkajšnje občine in mu povemo dogodek. On nam pa odgovori, ne zamerite jim, saj se jim že vidi tudi na posestvu, kaj so. Govorili so tudi drugi jezik, nevedo je bil nemški ali mažarski, ker so imeli tudi čez nesa alkohola. Murski.

Murščak. Tukaj imamo novoizvoljenega predstojnika g. Franca Kegel. V odboru je tudi eden Bračkanec, do katerega so nam pripomogli sosedje iz Hrastje-Mote.

Iz gornjeradgonskega okraja. Škandalozno je že, kar počenja naš glavar Rainer. Komisarjem za zadnje državnozborske volitve je imenoval večinoma proslule posilnemce n. pr. pri Sv. Jurju večnega kandidata za občinski stolec Slaviča, v Okoslavcih slavnega "agrarca" Straniča itd. Najlepše je pa pl. Rainer naredil, da je v terbegovsko občino poslal trdega Nemca radgonskega davkarja Friedla. Gg. slovenski poslanci, delujte na to, da nas vlada reši glavarja, ki drugega ne ve, nego se norčevati iz njemu podložnega ljudstva!

Logarovci. Gostilničar Ivan Razlag je umrl dne 15. t. m. Star je bil 30 let. N. v. m. p.

I Gornje Krapje pri Ljutomeru. To ste jo pa pogodili, gospod Karba! Ponosni smo pa že lahko na evensko občino! Tudi lična naša zaseda ni med zadnjimi. In tudi dopisovalcev priljubljenega "Slov. Gospodarja" ji ne manjka. Dosedaj ste bili pač vi, g. Karba, najbolj na glasu, ker ste nam tuptam še kaj lepega napisali. Kaj čuda, da vas nadlegujejo tudi radi zadnjih dopisov. Ste pač že znani, če tudi niste hodili v mesto v šolo. Da bi že tudi kdo drugi znal kaj zapisati, to marsikomu seveda ne gre v glavo. Je pač dandanes tudi taka gospoda na tem ljubem svetu, ki misli, da človek, ki ni trgal najmanj štiri ali več let hlače po mestnih šolskih klopih, ni v stanu, napisati par stavkov obsežajočega poročila. Gospodje, ne glejte nas preveč čez rame! Tudi mi imamo glave, in nekaj zdrave pameti v glavah tudi, čeravno nam beseda ne teče tako gladko iz ust in izpod peresa! Kar je pomanjkljivega na naših dopisih, to že popravi gospod urednik. Po moji nori pameti bi bilo bolje storjeno, če bi popravljali narodne grehe, ko pa iskali dopisnika! Torej pa z Bogom, gospod urednik! O priliki se spet oglasim!

Iz vrha ljutomerskih-ormoških goric. Na povabilo deželnega vinarkega inštruktorja za ljutomerski in ormoški okraj g. Alojzija Ašiča zbralo se je dne 24. maja t. l. lepo število vinorejcev, strokovnjakov, učiteljev in raznih gostov, da bi prehodili in pregledali vinograde od Ljutomera proti Ormožu, kateri se sedaj preobnavljajo z novimi nasadi. Dan je bil krasen. Smehljajoče solnce in vedro nebo sta izletnike spremljala celi dan. Zbirališče je bilo na Kamenščaku pri deželni viničarski šoli. Tam se

je začelo pregledovanje in razkazovanje prelepih deželnih nasadov različnih vrst. Od udeležencev naj bodo posebno omenjeni gospodje: vinogradski veleposestnik in akadem. slikar J. Sigmund, Gradec — Svetinje; vinogradski posestnik Otokar Bitter, Praga — Ivanjkovci; c. kr. ravnatelj realke v pok. in vinogradski posestnik Karol Mikl, Sv. Miklavž; vinogradski posestnik in mešanec Franc Gomzi, Ormož; veleposestnik, načelnik kmetijske podružnice i. t. d. Jožef Mursa, Krapje; vinogradski veleposestnik i. t. d. Jožko Rajh, Cven; vinotržec i. t. d. Franc Hauptman, Sv. Križ pri Ljutomeru; vinogradski veleposestnik Ivan Bauman, Hardek. Izmed strokovnjakov so se izleta udeležili sledeči gospodje: c. kr. vinorejski inšpektor Franc Matjašič, Gradec; deželni sadjarski in vinaraki potovalni učitelj Ivan Belle, Maribor; vinorejski asistent Josip Zabavnik, Gradec; zastopnik štajerske kmetijske zveze Andrej Zmavc, Gradec; vinarški inštruktor Ivan Pireher, Sv. Lenart v Slov. goricah. Opravičili so se gg. vinarški ravnatelj Ant. Stiegler, Gradec; oskrbnik Flucher, Velika Nedelja; deželni vinarški adjunkt Anton Puklavec, Gradec; deželni potovalni učitelj Fran Gorican in drugi. Izlet se je izvršil v največjo zadovoljnost vseh udeležencev, ter imel svoj začetek v krasnih nasadih deželne viničarske šole na Kamenščaku tik Ljutomera. Gosp. inštruktor Ašič in drugi gospodje strokovnjaki so povsod navzoče poučevali, jim razkazovali, svetovali in na razna vprašanja točno odgovarjali. Hvala njim! Tam so tudi imeli navzoči udeleženci priložnost iz deželne kleti poskusiti razne vrste novih vin. Od tod se je potovalo na Radomerščak k vzorno vzgojenim Kleinoscheggovim goricam, kjer je ta gospod za izletnike sam pripravil imeniten zajutrek. Ob 11. uri smo prišli na divni, slavnoznani Jeruzalem, kjer je čast. g. Peter Skuhala, župnik v pokoji, daroval za izletnike sv. mašo, pri kateri so peveci peli pod vodstvom g. Franja Serajnika Mikložičeve sv. mašo. Po maši se je vršilo ogledovanje velikanskih in lepih goric g. Fischerauerja iz Ljubnega. Cenjena in blaga obitelj Fischerauer postregla je veliki družbi izletnikov izbornu. Z Jeruzalema, kjer smo živili tudi krasen razgled, nas je vodila pot na Ilovec v lep vinograd ormoškega kletarskega društva, ter bili tam od g. predsednika Janežiča s pristnim pridelnostjo prijazno postreženi. Dalje smo šli skozi Temnal na Kajžar v krasne nasade dež. poslanca gosp. Kočevarja iz Središča. Pozdrav, sprejem in gostoljubnost ljubezne obitelji Kočevarjeve nas je nad vse, nekatere že od boda opešane, navdušila tako, da bi si nekateri najrajši tam blizu kleti svoje šotore postavili. Klic "naprej!" nas je opomnil na zadnjo točko dnevnega reda, ogledati si še lepe nasade na Visokem Strmcu. Tam smo se vsi čudili resnično strmemu vinogradu g. Štamparja, ki je vzgojen tako srečno, kakor malokateri v okraju. Končana je bila 10 urna ekskurzija, ki je vse udeležence v marsičem koristnem za vinarstvo poučila in zbistрила. Prišrčna hvala bodi vsem, ki so nas na tem potovanju izbornu okrepčali; največja zahvala pa našemu priljubljenemu inštruktorju g. Ašiču, ki je bil duša tega vsestransko uspelega pončljivega izleta. Konečno mi je omeniti, da nas je spremljala na dolgi poti edina dama, blaga gospa Ašičeva. Čast njej! Na zdar vsem! — Pri g. Štamparju smo se potem udeležili imenitne zabave ljutomerskega pevskega društva in dičnega "Sokola". Hvala vsem za izbornu vžitek! B. R. N.

Slovenjegraški okraj.

Iz Šaleške doline. Strela je udarila v Bošnjakov kozolec na Selah. Ogajegasci iz Velenja so mogli le konstatirati, da je vse pogorelo. Kaj ko bi si vrli Pačani in Šaleščani omislili lastno požarno brambo in ne čakali ob taki priliki na "nemško" pomoč! — "Štajerčev" pristaš Trobina izza Podgorja se je zadnjič zaklel, da ne pojde več k nobeni volitvi, tako vroče mu je bilo 29. maja pri Špenku. Verjamemo. Kaj pa na soc. demokratski shod še boš šel? — Neki tukajšnji prijatelj socialnih demokratov, doma iz Litije na Kranjskem, že cel mesec kuje svoj dopis za "Štajerca", ker je jezen, da je pošteno in verno dekle podarjeno nbane vrnilo "neverniku", ki hodi vsepovsod pridigovat pod in nad zemljo, da ni Boga, ne duše, ne pekla, ne nebes. — Državnozborska volitev v Škalah je za nas častno izpala: dr. Korošec 101 glas, Rebeka so volili trije, Bračko je dobil 33 glasov. Se ni čuditi, če pomislimo, da so se vse te glasovnice popisali v Lappovi pisarni, volivce potem tirali na volišče in skrbno pazili na nje, dokler niso dali "popolnoma svobodno" glas za Vračko. — Cirkovčani bodo zopet poskusili s prošnjo za ustanovitev šole v svoji okolici, ker do bližnje šole je vsepovsod nad eno uro hoda, kar je preveč za otroka, zlasti v zimskem času. Razbremenile

bi se s tem šole v Škalah, na Plešivcu in v St. Vidu, kjer so doslej prenapolnjeni razredi. — Za nemško šolo v Velenju se išče slovenskih otrok. Staro-vaščani, ali jih bode te vi prodali? Menda le ne. — Tisti "boben", ki se je v luterski "Marburgerci" jezil, da se mu ni škaloški g. kaplan pri Boltu odkril, ko ga je začel zmerjati in sramotiti, naj pomisli, kaj je proti "Beli vranu" govoril v nemški koči v Štanzu po občinskih volitvah, češ, dozda smo bili nemški "lerfanti", posihmal bomo "kseli", pomisli naj, da še ni mojster čez Šaleško dolino, in da se bo moral umakniti v kratkem celo iz žage ter iti z lačnim trebuhom za negotovim kruhom. Dozagaj še prej deske visokih nemških dreves za trgo, v katero bodo djali hirajoče velenjsko nemstvo. Ne bo ti pomagal na noge niti tisti slovenski ženin, ki je zadnjič na "ofceti" držal baje tako imenitem nemški guč, da so vsi svatje zbežali iz Stare vasi, tako jim je postalo slabo. Živio! — Slovensko trobojnico, ki vihra iz vaše lipe od Koroščeve izvolitve sem, bodijo plaho in spoštljivo ogledovat nemški uradniki iz Jame. Tako je prav, učite se spoštovati zavedni slovenski rod, kateri prebiva tod! Odpravite nemškutarstvo iz kantine, kakor se vam je reklo, in bomo si prijatelji, ker Slovenci so dobro-srčni, ne pa oholi in brezobzirni, kakor tuji-priha-jači, ki se nguzejdijo med našim miroljubnim narodom, z namecom, da bi ga potlačili. Dokler se ne pozabi zadaja rabuka, pa se vam tujcem odsvetuje, priti še kak shod razbijat, ne ve se, ali bi še odnesli zdrave pete. Zato bodite na kres le po mirni in ne izzivajte s hajlanjem preveč pri Sonnenwender (češčanju solnčnega boga). — Pri komisijonelnem ogledu Gorjanove hiše "pri Apatu" so izvedenci pritrdili Lappu, da poškodbe na hiši niso od rudnika, ker se pod hišo baje ne kopije. Posestnika Gorjana, ki je tirjal odškodnino, je zastopal dr. Karlovšek iz Celja. Nobena stranka se ni hotela pogoditi. — Dekliška Zveza v Škalah ima redne shode vsakih 14 dni. Šteje sedaj 25 članic, ki se redno udeležujejo predavanj.

s Pameče. Tolike navdušenosti, kakoršna je bila letos pri nas ob volitvi v peto skupino, še med kmečkim ljudstvom nisem videl. Kmet je pustil plug in brano, delavec orodje in delavnico, da izpolni svojo dolžnost. Neki moč postenjak volil je dopoldne sam, ko je pa videl navdušenje med svojimi tovariši, šel je domu ter popoldne poslal svoje hlapce na volišče. Največ zaslug za lepo število glasov imata dva moža, kojima kličemo tukaj: "slava" za njuno trezno, a uspešno agitacijo. Jeden črni vran je hotel sicer kaliti naše narodno veselje, a navdušenost se je le podvojila, ko smo ob 3. uri izvedeli sijajni izid volitve, kojega smo slavili z navdušenimi "živio" klici, med brekanjem citer in gromenjem topičev. Volilce vrle navdušnje sedaj le ena želja, da bi imeli v kratkem čast svojega poslanca med seboj videti in slišati.

s Marnberg. Tukajšnja župna cerkev je dobila tri nove zvonove.

Konjiški okraj.

k Oplotnica I in Oplotnica II. Do zdaj poznal je svet le eno Oplotnico in sicer kot največjo vas čadramske župnije, kamor lastniki visokega Pohorja les vozijo in ga tamošnjim trgovcem v dobiček prodajajo. Odkar politične občine obstojijo, ustanovljena je bila tukaj samostalna občina in je sčasoma šele bila razširjena, tako da nad 40 let ima svoje občane v štirih župnijah, katere je nadkriljeval oplotniški nemški angel varuh od znožja slovenskega Pohorja do vrhunca njegovega. Dokler na Pohorju živi, bodi kos ali bodi sraka, tam še slovenski žvrgoli, v dolin' že nemško kvaka. Pred 30 leti pa je to veliko nemško občino zadela velika nesreča, ker je dobila v osebi zdajšnjega župnika g. Bezenška narodnega buditelja in v teh dolgih letih oplotniški "Nemci" ne morejo več mirno spati, čeravno so njim še navadno pri volitvah St. Jungerčani, Kebeljčani in drugi zvesto pomagali k zeleni mizi. Tako še lani, ko so s sleparskimi lepaki zoper župnika 30. in 31. julija hujskali in Božančane in druge premotili, da so slovensko mater zatajili in povzročili, da zdaj odločen nasprotnik vere in naše mile domovine g. Jonke ml. v Oplotnici župani, to je sin onega, od katerega je "Slov. Štajerc" sam pel, da je "prvi janičar od vseh. Slovenščino smatra za greh, a ima rad slovenske groše. Uvidevši, da se s postavnimi sredstvi nemškutarja v Oplotnici ne da več ohraniti in da njo mora slovenska povodenj odnesti, niso morebiti sklenili, da bodo na vseh voglih nabili lepake z naznanilom: Slovenci, nikar ne nosite svojega denarja več v naše nemške trgovine, gostilne, mline in druge hiše, mi bočemo le od Nemcev živeti, ne, temveč sklenili so pri občinski seji 17. junija z 10 glasovi proti 5, da

hočejo zdaj iz ene oplojniške občine dve napraviti in Oplotnica I., ima še samo Oplotniško in Čadramsko ves, v eno občino združiti; vse druge vasi: Markačico, Maloharno, Gorico, Brezje, Slakovo, Kovaški vrb, Koritno, Lačnegoro, Sujek in Božje hočejo od sebe pahniti in v drugo občino z imenom Oplotnica II. združiti. Menda že zato, da bi se za naprej slovenski Pohorci v Oplotnici svoje groše nosili in se od nemškega duha obližati dali. Ker bo pa menda deželni odbor v Gradcu le spoznal, da ni za to ločitev nobenega pravičnega uzroka in se bodo lastniki proti temu pritožili, upamo, da iz te moke ne bo kruha in bodo še za naprej Slovenci in slovenski grški Oplotničani dobri.

Celjski okraj.

c Državnozborna volitev za izvolitev naslednika g. Berkso bo 17. julija t. l. Kandidatov je več. Treba torej, da gospodje državni in deželni poslanci ali vsaj deželni poslanci iz volilnega okraja v Celje skličejo shod zaupnih mož, da se postavi oficijelni kandidat, sicer bi se glasovi preveč cepili in prišlo bi do nepopolne volitve.

Več volilcev iz celjskega okraja.

c Šolske počitnice v celjskem okraju. Poroča se: Okrajni šolski svet celjski je za šolski okraj Celje določil ljudskim šolam nastopne počitnice: od 16. julija do 15. septembra imajo počitnice šole: okol. Celje (deška in dekl.), Galicija, Vojnik trin okol., Ljubecno, Št. Peter, Frankolovo, Štore in Tebarje; od 1. avgusta do 1. oktobra pa šole: Griže, Liboje, Zg. Ponikva, Št. Pavel, Petrovče, Zalec, Doberna, Št. Jurij ob juž. žel. (deška in dekl.), Sv. Lovrenc pri P., Nova cerkev, Blagovna, Svetina, Dramlje. Okr. šol. svet je tako ukrenil uvaževanje mnenja učiteljstva in krajnih šolskih svetov. Pričeti se ima ponk poslej povsod jeseni.

c Celje. Veliko ljudsko veselico priredi „Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Celju“ dne 8. julija. — Skušnja na tukajšnji orglarski šoli bo dne 16. julij v vili Cecilija. — Zrelostni izpit na višji gimnaziji se prične dne 17. julija. — Nova znamenja za požar so uvedli na Šmiklavskem hribu. Dajala se bodo p.dnevi s streli in z barvanimi zastavicami, ponoči pa z barvanimi lučicami.

c Laško. Dne 5. julija bo poroka g. trgovca Karola Cimperšeka z gđo. Miciko Burger iz Poljčan.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Z ozirom na dopis v 21. številki našega lista smo sprejeli sledeče pojasnilo: 1. Odbor „Kmetijskega in konsumnega društva“ se ne meša prav nič med šolski svet, kakor se je govorilo, naj bi se v 4. razredu poučevalo nemški. Vpiraje se na pregovor rajnega g. Slomšeka: „Kakor in koliko jezikov človek zna, za toliko oseb velja“, tako je odbor tukajšnjega občinskega urada stavil predlog učiteljem. 2. Cirilova cikorija bila je vedno pri našem društvu v trgovini, da si je pošla — postarala, ker je malo kupujejo, smo čakali, da smo do zadnje prodali. Sedaj pa je zopet v našem društvu na razpolago. Sploh pa je tukaj najbolj „Franc“ vpeljana. 3. Kar se tiče splošne trgovine, ni mogoče, da bi se samo s Slovenci občevalo, ker več reči pri slovenskih tržnicah ni v zalogi in jih za prodajo imeti moramo; sploh pa moramo skrbeti in dolžnost je tudi, da društvo napreduje. Istotako je tudi pri prodaji. V prvi vrsti se pa sploh oziramo, da podpiramo slovenske tržnice. 4. Društvo ne propada, ampak lepo napreduje, število udov se nič ne manjša in je koncem leta 1905 imelo čistega dobička 3967 K 57 v in se na željo vsakemu društveniku dološlje računski zaključek, iz katerega se lahko sam prepriča. 5. Odbor „Kmetijskega društva“ ni bil nikoli nemškutarski črti podvržen, bil je v celi skupščini naroden in hvalevreden. Koliko se je on potrudil, da je s pomočjo „Zadružne zveze v Ljubljani“ spravil v denar njih pridelke (seveda samo članom), kakor je bila trgovina z mrvo ogromna. Imeli so tudi od tega nečlani korist ter so svoje blago dražje prodali. Zato se je motil dopisnik, ko jih je zavedne može obsodil nemškutarstva.

c V nedeljo dne 24. t. m. na Dobrno. Da pokažemo svetu, da je Dobrna slovenska in mora slovenska ostati, priredimo velik izlet na Dobrno dne 24. t. m. Namen istega je pozdraviti vrle borilce za narodno stvar in izraziti veselje nad njihovim delom in uspehi. Izleta se udeležijo sledeča društva: Narodna godba, čitalnica, olupševalno in učiteljsko društvo v Šostanju, bralna društva v Družmarju, Škalah, Velenju, Št. Ilju pri Velenju in Zg. Ponikvi, pevsko društvo v Šmartnu v Rožni dolini ter društva iz Konjic, Frankolovega, Vojnika in Celja. Ob 3. uri pop. velik koncert! V slučaju sla-

bega vremena se izlet vrši 1. julija. Na veselo svidenje na Dobrni! Pripravljali odbor.

c Dramlje. Malokdaj se sliši po časopisih od našega kraja; saj pa tudi spimo spanje pravičnega. Vsaka manjša fara, bodi še tako hribovita in oddaljena hrupnemu življenju, ima kakšno društvo, bodisi bralno, pevsko itd., samo naš kraj, ki ga razun par liberalcev ni pokvaril napredek nove dobe, se nemore ponašati z nobenim. Sosedna špitalska župnija, dasi majhna, vendar razveseli s predstavami v krugu bralnega društva večkrat še goste iz sosednih župnij. Saj tudi drameljski fantje nismo zadnji na svetu, samo vodje nam manjka, dasiravno imamo par olikanih mož, ki so sposobni zato, v svoji sredini. Prejšnji g. kaplan Novak so sklicali shod in koj se je vpisalo okoli 50 mož in fantov v bralno društvo. A takoj je vse zaspalo. Naša Marijina družba, ki že obstoji par let, pa vendar nas še enkrat ni razveselila z nikakšno igro. Sedaj se je pa sama skoro že potopila v morje pozabljivosti. „Hej Slovenci, naša reč slovenska živo klije“, poje pesnik, ali pa bode kedaj našla odmev v prsih drameljske mladine? Zlati čas in denar, ki ga trčite po gestilnah, bi vam stoternejši sad prinesel na duši in telesu, če ga porabite v društvu, kjer se po trudapolnem šestdnevem delu pa ur razveselite v nedolžnem veselju. Zbudite se torej, dragi fantje in dekleta, moške in žene, da bode tudi v naših srcih začela kliti ljubezen do mile domovine. Naj se enkrat tudi Dramlje dvignejo na pot izobraževanja in prebujenja. Za Boga in premilo domovino!

Drameljski mladenič Jaroslav.

c Hmelj. Iz Savinjske doline se poroča, da je letos hmelj vsled hladnega in deževnega vremena precej zaostal v rasti.

c Petrovče. Zadnje občinsko volitev, zaradi katere je bilo toliko hrupa, je namestnija v vseh treh razredih razveljavila. — Za vladnega komisarja je imenovan dosednji župan g. A. Koren.

c Petrovče. „Mera je polna“ tako piše v celjski „Wachterci“ z dne 17. maja 1906, št. 48, nesramni dopisnik in se prav pobalinsko zaletava v našega č. g. Jakoba Finka, ker se je najbrž že preobjedel njegovih dobrot, ter ga sedaj hoče sramotiti pred širjim občinstvom in ga iz same hvaležnosti tega sveta blatiti z blatom, ki se gotovo drži še dopisnikovih pet. Ni naš namen, odgovarjati zgoraj omenjenemu dopisniku, ker vsa čast temu, kogar grajajo pobratimi „Wachterca“, „Štajerca“ in „Narod“; njemu naj bode to že najlepše spričevalo spoštovanja in ljubezni, katero res zasluži, in katero naše dobro ljudstvo tudi gospodu Finku v resnici izkazuje. Ves čini, izdajalski srd izlit je v „Wachterco“ le vsled sramotnega poraza pri zadnjih državnozbornih volitvah v splošni skupini. Sedaj še pa zopet ravno škofov pastirski list za binkošti. Ta je pa spravil nasprotnike iz ravnotežja. Čeravno gosp. Fink ni pri imenovanju volitvi napravil nikomur sile, ter je tudi v cerkvi spolnil le svojo dolžnost. In zaslepljeni dopisnik vidi pred seboj že kar par ducatov veljavnih mož, ki imajo oblast duhovnike predstavljati, kakor urar kazalce na uri. Zaletava se pijan črne škodoželjnosti od kaplana do ključarja in išče, kje bi mogel komu škodovati. A vse v strup namočene pušice zadevajo pisca in njegove pomagače nazaj, ker vsa njih pisava je laž in se ne upajo izdati svojega imena. Vsa občina Petrovče pa ve in zna čislati zasluge č. g. Jakoba Finka, ki je našemu občinstvu vedno priljubljenejši, ter z vso vneto deluje za krepko organizacijo naše mladine, ki postane krepke odpor takšni breznačajni podlosti. On je goreč v splošovanju svojih stanovskih dolžnosti ter vživa v vseh poznanih krogih obče spoštovanje. Trdno pa smo uverjeni, da med pravimi petrovškimi občani nimamo takšnih ničvrednih dopisnikov in če je kdo, naj se sramuje svoje propalosti. Vas, č. g. Fink pa nam Bog ohrani še mnogo let! Petrovče, dne 19. junija 1906. Županstvo Petrovče, okraj Celje. Jožef Roter, Franc Supanc, Jakob Rak, Franc Žužek, Matija Goršak, Karl Teršan, Franc Jeloušek, Janez Reznik, Josip Polanc, Ant. Koren, Karl Kuder, Maks Pristovšek, Zager Matija.

c Zalec. Ministrski predsednik baron Beck je bival v nedeljo dne 17. t. m. na svojem gradu v Plevni. Prišel je sem obiskat svojo na smrt bolno sestro gospo Allmeyer. Ob pol 12. se je zopet vrnil na Dunaj.

c Št. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo 24. junija t. l. priredi šentpavelska godba koncert v prostorih gospoda Štribarja ob železniški postaji. Med godbenimi točkami poje moški zbor nar. pesmi (Zirovnik, doktor Schwab). Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina prosta. Ugodna zveza z nedeljskimi vlaki.

c Polzela. Kot sosed in prijatelj lepe Polzele sem bral, da je dobil Bračko pri zadnji volitvi kakih 35 glasov; začuden se vprašam, kako to mogoče? Mahnem jo v narodno gostilno g. Al. Cimpermana — tam sem še drugi dan po volitvi videl lepak nabit za našega kandidata Korošca — prav tako! Tam sem v prijateljskem krogu izvedel za marsikatero polzelsko zanimivost; vsega za danes še ne izdam, le nekaj, kar sem tudi drugod že od narodnjakov o polzelskih razmerah slišal. Najbolj zanimivo je, kako rastejo na Polzeli „Nemci“ iz zemlje. En milostljiv pogled gospoda Edelhoferja napravi iz pristnega Slovenca čez noč trdega Nemca — četudi ne zna pet besed prav po nemško povedati, to je postranska reč! Nemci smo pa le, kaj ne Šalotnikov Anza in pa Žgankov Francelj? Heil! — Nepopolnjava sramota je, da se daste slovenski in krščanski delavci komandirati od nemško-protestantovske fabrike za vašo borno plačo, da volite proti svoji vesti in proti svojemu prepričanju sovražnika našega ljudstva. Le po takem pritisku na sicer dobre može in fante je bilo mogoče spraviti toliko število glasov skupaj za Vračkota. Sramota! — Zanimivo je bilo nadalje, kar sem zvedel, v kaki lepi slogi so se našli pristaši Vračkotovi in Rebekovi, na pr. Cizelj in pa Kunstič — prvi strasten „Narodovec“, drugi privrženec „Štajerca“ in celjske „vahtarce“! Zanimivo je bilo tudi, kako razcepljeno je bilo ob času volitve učiteljstvo: bivši učitelj Kunstič je volil Vračkota, nadučitelj Farčnik Rebeka, učitelj Karničnik se je volitve zdržal, le upokojeni učitelj blagi Čebulj je volil Korošca. Slovenska „inteligenca“ polzelska je pri tej volitvi pokazala, da ni z ljudstvom! In vendar kako krvavo bi bilo potreba, da bi se vsi inteligentni in zavedni krogi združili in skupno delovali v blagor lepe Polzele. Glejte, koliko je še gujlega v narodnem oziru! Do danes še ima sicer slovenska Polzela poštni pečat samonemški: Heilenstein. Sramota za tako narodno Savinjsko dolino! Dalje, kako dosledno se širi gajilo nemštvo in popačenje dobrega ljudstva zlasti od strani fabrike. Sosednji Št. Peter se je možato že pred leti otresel nemškega jarma — Polzelani pa polagoma lezejo v nemško sužnost! — Že ima sovražna četa dobro upanje, da bo vam Polzelanom zlezla v občino — vas domačine pa porinila takorekoč iz lastno hiše in zemlje! Pozor torej, vsi domači narodni posestniki, pozor pa tudi vsi krogi, katerim je res mar blagor dobrega slovenskega in vernega ljudstva!

V Braslovčah je umrla 14. t. m. vzgledna gospodinja Hel. Leskovšek. Bila je vzor krščanskim materam, gospodinjam in ženam. Kako priljubljena je bila povsod, kazal je njen pogreb. G. dekan so ji govorili ganljivo slovo! Za njo žalujejo njeni dobri otroci in mnogi reveži, ker so zgubili dobro mater. V hvaležen spomin so ji peli pevci nagrobno na pokopališču. Priporoča se prijateljem in znancem v blag spomin!

c Luče. Pokopali smo iz Podvolovleka pri Lučah mnogospoštovano gospodinjco Angelo Resnik, po domače Obcirco. Pokojna se je rodila v Solčavi. Umrla je po mučni in kratki bolezni v najlepši dobi svojega življenja stara šele 25 let. Težka je bila nje ločitev od mladega in ljubljenega moža ter dveh nedolžnih otročičev. Priporoča se vsem prijateljem in znancem v molitvah!

c Rečica. V Zagrebu je umrl dne 9. t. m. književnik in časnikar g. Fran Selak, naš rojak. Rojen je bil l. 1847. Bodi mu lahka bratska zemlja hrvatska!

c Iz gornjegrajskega okraja se poroča, da so uvedene velike počitnice od 15. avgusta do 15. oktobra.

c V Gornjemgradu je minuli teden delala posestnica Mermol na njivi, ki je blizu grajščinskega jezca. Svojega triletnega otroka je pustila pod nadzorstvom osemletnega fantička. Oba otroka gresta na most gledat ribe v vodi. Naenkrat nekaj štrbunkne v vodo. Mati sliši to ter vpraša, kaj sta vrgla v vodo. Starejši deček pravi: „Mama, Francelj je v vodo padel.“ Vsa prestrašena hiti žena k vodi, kjer vidi ročice otročička moleti iz potoka. Takoj plane v vodo in ne meneč se za globokost vode, pride do otroka in ga reši na suho. Bila je do vrata v vodi. Otrok je bil še zavesten in se sedaj že precej dobro počuti. Mati je pač nekoliko bolehnja, ker se je najbrž prehladila, kajti bila je mokra po vsem telesu in strah jo je seveda tudi prevzel. Pravi, da v istem trenutku ni mislila na globokost ne na nič drugo, samo na otroka ter da bi ji bilo takrat vse eno, če bi tudi zraven bila utonila. Lep dokaz materine ljubezni!

c Zidanmost. Tukajšnji orožniški postajevođa g. Franc Kotnik je dobil srebrni zaslužni križec, ker je rešil iz Save neko ženo.

